

„Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici, morți în faimă de martiri sub regimul comunist

NAȘTEREA DOMNULUI ISUS CRISTOS

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitatea și de cultură creștină a Societății
„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”
Anul XVII Nr. 12 (204) decembrie 2010

Nașterea Domnului

La zi de Sfântă Sărbătoare, milioane de creștini din toate neamurile pământului, pe aripile gândului se duc la ieslea Betleemului, la un Prunc născut acolo, să se roage.

Cine este Pruncul? Este Isus Cristos, Dumnezeu adevărat, ce coboară din Cer, ia chipul robului ca pe rob din robia păcatului să-l mântuiască.

Cerul și pământul tresaltă de bucurie, Îngerii și păstorii cântă, cântă cântări de laudă și preamăresc pe Dumnezeu făcut om: „*Mărire întru cele de Sus...*”

Noi zori s-au ivit pentru sufletele noastre; neamul omenesc zăcea bolnav, rănit de moarte de păcatul lui Adam...

De Sărbătoarea Sfântă a Nașterii Domnului ne curățăm sufletele de păcate în taina sfântă a pocăinței. Cu acest prilej luăm hotărâri bune, în așa fel, ca ura și mânia să piară din mijlocul nostru. Inimile să fie străbătute de dragoste față de Dumnezeu și față de aproapele, căci pentru toți s-a născut Mântuitorul.

Să-L iubim pe Isus. El pentru noi s-a născut.

Să-L iubim împreună cu Îngerii, care, plini de fericire, au vestit Nașterea Mântuitorului.

Să-L iubim cu păstorii, care în grabă s-au dus să-L cerceteze la Betleem.

Să I ne închinăm cu Magii de la Răsărit care I-au adus daruri: aur, smirnă și tămâie.

Să-L primim cu inimile deschise, pline de bucuria Nașterii Domnului.

Mesajul Nașterii Domnului este mereu actual.

Nașterea Domnului trebuie să fie pentru fiecare dintre noi clipa, momentul în care să scriem noi pagini de aur în Istoria Bisericii prin viață curată și sfântă.

Isus a venit la noi. Ne cheamă. Să-I ascultăm chemarea:

“Treziți-vă voi care dormiți și bucurați-vă căci a venit doctorul la cei bolnavi”.

A venit Răscumpărătorul la cei vânduți.

A venit Calea pentru cei rătăciți.

A venit Viața la cei morți.

A venit Acela care aruncă în adâncul mării toate păcatele noastre.

A venit Acela care vindecă toate bolile, toate neputințele noastre.

A venit Acela care ne ia pe urmele Sale ca să ne ducă la cinstea și fericirea de odinioară.

Isus a venit. A venit ca toți oamenii să poată cânta cu Îngerii: „*Mărire întru cele de Sus și pe pământ pace până la venirea Sa pe norii Cerului împreună cu toții Sfinții și Îngerii.*”

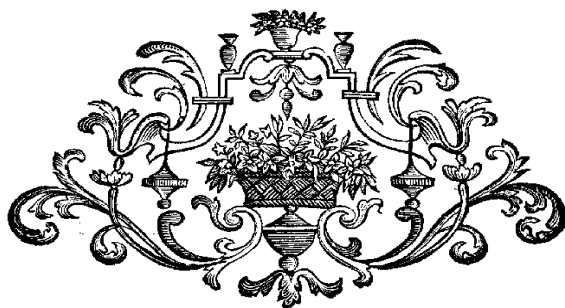
Pr. Ioan ERDELI

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Despre modestie și tăcere

Când mișcările sufletului sunt orânduite, cele ale trupului sunt de asemenea. De aceea modestia înfățișării este întotdeauna o mare dovadă a reculegerii lăuntrice și a înaintării spirituale a unui creștin, după cum acul unui ceas este un semn despre buna mișcare a roților.

Părintele spiritual
din Alfonso Rodriquez, SJ
“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,
Oradea 1933

S U M A R

Editorial.....	2	Mateo Ricci.....	12
Râvnește și fii atotputernic!.....	4	Întrunirea arhiedecezană a	
Beatificare Bogdanffy Szilard.....	5	Reuniunii Mariane.....	14
Neprihănită Zămislire.....	8	Circulară.....	16
Pagini bilingve.....	10	Papa Paul al VI-lea.....	18

V i f l a i m

Din Sărbătorile Crăciunului noi reținem bine vacanța și distracțiile. Ne ținem bine de corp și lepădăm pe zi ce trece spiritul minunatelor noastre Sărbători.

Crăciunul este intrarea între oameni a lui Dumnezeu în chip de om.

Crăciunul este Sărbătoarea copilului, este ziua familiei.

Tot ce e încântare veselă, tot ce e mic și frumos, tot ce e surâs și promisiune, tot ce e dulce familiaritate, tot ce e înfrățire între Cer și Pământ, între oameni și oameni, între om și animale, între piatră și iubire, între sărăcie și măreție, între modestie și lumină, totul se apropie de VIFLALM, totul se primește acum. Crăciunul fiind praznicul lor.

Crăciunul e osânda adusă bogăției fără spirit, este binecuvântare peste sărăcie, cu iubire.

Adu Viflaimul în inima ta, cu corurile de Îngeri și cu păstorii.

Dacă tu nu vei purta Viflaimul în tine, vei fi un alt Irod. El a fost vrăjmașul sângeros al Viflaimului.

Întipărește cu voința ta, în inima și simțurile tale, una dintre virtuțile lui Isus, și Viflaimul a intrat în suflet. Așa să serbezi CRĂCIUNUL. Colindele tale să fie fapte de virtute.

Ep. Ioan SUCIU

Binecuvântarea Crăciunului

Apărută în traducere românească în urmă cu trei ani - 2007, Galaxia Gutenberg -, dar descoperită în librării doar acum, cartea „*Binecuvântarea Crăciunului*” a lui Joseph Ratzinger - Papa Benedict al XVI-lea oferă cititorului meditații, mai ales sub formă de predici, pentru Advent și Crăciun. Este o carte frumoasă, scrisă pe înțelesul tuturor, care ne pregătește să-L primim pe Dumnezeu „...care a pășit printre noi. El s-a unit atât de inseparabil cu oamenii, că acest om este într-adevăr Dumnezeu din Dumnezeu, lumină din lumină și om adevărat”.

Volumul este alcătuit din două cărți apărute cu ani în urmă: „*Lumina ce luminează pentru noi*” (1978) și „*Laudă Crăciunului*” (1982, împreună cu Heinrich Schiler), cărți care cuprind predicile actualului Papă din perioada „*Adventului*” și a „*Crăciunului*” anului 1977.

Lectura meditațiilor ne arată mai ales pe „preotul” Joseph Ratzinger, acum Papa Benedict XVI, care ne devine nouă, cititorilor, îndrumătorul spiritual pentru Sărbătoarea Nașterii Domnului, preotul care știe „să se adresează atât minții, cât și inimii” noastre. Venirea Fiului lui Dumnezeu pe pământ este „un eveniment atât de imens”, încât Dumnezeu a vrut să-L pregătească timp de secole, ne spune „*Catehismul Bisericii Catolice*”.

În perioada *Adventului* - a *Postului Crăciunului*, Biserica actualizează această așteptare a lui Mesia. Isus s-a născut, „în umiliința unui staul”, într-o familie săracă, dar în această sărăcie se manifestă gloria cerească. Crăciunul, ne spune Papa, „e cea mai umană sărbătoare a credinței, pentru că ne face să simțim cel mai profund umanitatea lui Dumnezeu”. Misterul Crăciunului se împlinește în noi când „*Christos ia chip în noi*”. Pentru aceasta ne pregătește Sfântul Părinte prin predicile sale: pentru a-L primi pe Isus în suflete și pentru a-L urma.

Predicile cuprinse în volum au ca titluri: „*La începutul Adventului. O discuție despre Advent cu cei bolnavi*”, „*Cartea neamului lui Isus*”, „*Pomul Vieții*”, „*Boul și măgarul de lângă iesle*”, „*Steaua cea nouă*”, „*Lumina care luminează launtric*”.

Prima dintre predici, „*La începutul Adventului. O discuție despre Advent cu cei bolnavi*”, schimbă cu totul gândirea noastră despre suferință și boală. Bucuria proprie perioadei dinaintea Crăciunului poate să nu fie resimțită cu totul de o persoană grav bolnavă, pe care grijile situației o copleșește. Dar boala și durerea pot fi un Advent cu totul personal, bolnavul își poate spune: „*Domnul mi-a întrerupt activitatea pentru un timp, pentru a mă aduce la liniște*”.

(continuare în pag. 6)

În zilele obișnuite avem prea puțin timp pentru noi, datoriile de tot felul ne stăpânesc viața. O boală stăvilește totul, e un timp când Dumnezeu ne vizitează și în felul acesta boala își are rostul ei, ea poate fi privită ca o parte din *Advent*, poate fi „*clipa lui Dumnezeu din viața noastră, timpul, fiindcă suntem deschiși pentru El, învățând totodată să ne regăsim pe noi înșine*”. Întâmplările zilelor trebuie percepute ca „*semne ale lui Dumnezeu adresate nouă*”. Atunci ajungem să privim altfel lumea, înțelegem că, „*vizita*” lui Dumnezeu este „*o modalitate prin care El poate să vină la noi, să ne fie aproape*”.

„*Adventul*” înseamnă și așteptare, și speranță. Multe din parabolele lui Isus vorbesc despre așteptare. Omul trăiește așteptarea sau trăiește în așteptări în toate etapele vieții, dar cu speranță. Creștinătatea „*speră că Domnul trece prin toată istoria și că odată ne va aduna lacrimile și grijiile, astfel încât totul să își găsească explicația și împlinirea în Împărăția Sa*”. Așteptarea este mai evidentă în timpul unei boli, sunt așteptate semnele vindecării. Timpul așteptării trebuie „*umplut cu un prezent plin de înțeles*”, altfel așteptarea e greu de suportat. Dacă timpului așteptării i se dă un sens valoros, atunci bucuria anticipată devine o forță interioară. Acesta este „*Adventul creștin*”. Și Papa accentuează: „*...Darurile lui Isus Cristos nu sunt viitorul pur, ci se întind până în prezent*”. El este

deja cu noi în ceea ce este ascuns, dar ni se adresează direct prin Sfânta Scriptură, prin sfinți, prin unele întâmplări cotidiene, iar noi putem să-i prezentăm întrebările noastre, plânsul nostru, pentru că „*ascultarea*” este întotdeauna prezentă. În felul acesta, ne spune Papa, „*nu există timp lipsit de sens*”. Văzute așa lucrurile, atunci vârsta înaintată nu mai este ultima treaptă a vieții, „*de la care ne putem uita doar în urmă*”. Și aceasta înseamnă să valorificăm prezentul, „*pentru că totul se reduce la ceea ce am primit din interior*”.

„*Adventul*” este un timp al bucuriei, ne spune Papa, al unei bucurii interioare, pe care nimic nu o poate șterge. Chiar obiceiurile de Crăciun, aparent exterioare: brazii împodobiți de Crăciun și prăjitura cu miere, sunt semnele acestei bucurii. Crăciunul este și sărbătoarea dăruirii. Dumnezeu s-a dăruit pe sine din iubire pentru noi și „*ne-a dat din nou viață*”, iar noi, imitându-L, oferim daruri de Crăciun celor pe care îi iubim. „*Semnul speranței*” pentru tot binele dorit de om și omenire este Pruncul născut în ieslea din Betleem.

De la încuviințarea Mariei, de la „*fiat-ul*” rostit, se poate vorbi de un nou început pentru omenire. Pășind în spațiul în care a avut loc acceptarea, ne vom găsi într-un început mereu prezent în viețile noastre, prin care unirea cu Isus va fi întotdeauna posibilă.

(continuare în pag. 7)

În predica intitulată „*Pomul vieții*” Papa povestește o întâmplare veche de Crăciun, de pe la anul 1694, petrecută în localitatea Chrsitkindl. Acolo a avut „*norocul*” să vadă probabil cel mai vechi pom de Crăciun. Dirijorul corului avea deprinderea să-L adore pe Pruncul Isus, de aceea, în scorbura unui brad a pus imaginea Sfintei Familii și o statueta din ceară a Pruncului Isus. Pruncul purta într-o mână crucea, iar în cealaltă o coroană. Acolo obișnuia să se roage. Oamenii din jur au început să vină în pelerinaj la Pruncul Isus iar mai pe urmă au ridicat după modelul bisericii Santa Maria Rotonda din Roma, o bisericuță în jurul pomului. Acolo, în pom, este altarul și tabernacolul. Papa vede în acest brad simbolul Pomului Vieții din Rai. Construcția, așa cum a fost gândită, trimite la Maria, la Biserică, la Botez și la renașterea noastră spirituală. Amintește îndemnul lui Isus: „*Dacă nu deveniți precum copiii, nu puteți intra în Împărăția Cerurilor*”.

„*Boul și măgarul de lângă iesle*”. Data de 25 decembrie este atestată ca zi de naștere a lui Isus, dar Sărbătoarea Crăciunului a căpătat formă distinctă numai din secolul al IV-lea și s-a dezvoltat în Evul Mediu. În inima creștinătății Nașterea Domnului e poate cea mai emoționantă sărbătoare, ea mișcă adesea chiar și sufletele înstrăinate de Dumnezeu. Sf. Francisc de Assisi, din iubire față de Isus, i-a dat o coloratură particulară, căci „*El*

sărbătorea Crăciunul mai mult decât oricare sărbătoare, cu o bucurie de nedescris. El spunea că aceasta este sărbătoarea sărbătorilor”. Din această convingere a decurs Sărbătoarea de Crăciun din Greccio (1223). Dorința Sf. Francisc a fost de a trăi Betleemul, bucuria nașterii copilului Isus, bucurie pe care să o împărtășească oamenilor. Noaptea de la Greccio, cu rescrierea staulului în care e Maria, Pruncul Isus, Sf. Iosif, păstorii și magii și steaua Sfintei Nopti, a dat creștinătății unul din cele mai frumoase obiceiuri: ieslea. Acolo, la Greccio, prin Pruncul Isus, „*a devenit vizibilă iubirea lipsită de apărare a lui Dumnezeu*”, acolo „*s-a rescris misterul din Betleem în geografia sufletelor*”. Sf. Francisc a ținut să fie în staul un bou și un măgar care, prin credința Bisericii „*în unitatea dintre Vechiul și Noul Testament*”, sunt de față în întâmplările din Noaptea Sfântă a Crăciunului.

În predica „*Steaua cea nouă*” Papa ne îndeamnă să învățăm să auzim în liniște. Nu e vorbă de o tăcere exterioară, ci de ordinea interioară, înseamnă să ne dezvoltăm „*simțul conștiinței, simțul pentru eternitatea din noi, capacitatea de a-L asculta pe Dumnezeu*”. O privire a Papei asupra lumii contemporane face să ne atenționăm că azi este „*multă tehnologie, dar suflet puțin*”. Ocarapace groasă de pricepere materială, dar o inimă goală”. Crăciunul poate ajuta

(continuare în pag. 8)

lumea să-și corecteze cursul, căci ea suferă nu din cauza crizei materiale, „ci din faptul că ferestrele către Dumnezeu ne sunt zidite și că suntem în pericol de a pierde aerul de respirat al inimii, esența libertății omenești și a demnității”. Isus Cristos, numai El este „lumina ce arată calea prin drumurile istoriei”. Steaua Noptii Sfinte este lumina Crăciunului pe care o primim în suflet și pe care suntem datori să o dăm la rândul nostru ca „să strălucească în jurul nostru”, să fie o călăuză a vieții pentru cei ce o vor primi.

„Mărire întru cele de Sus, lui Dumnezeu, pe pământ pace, între oameni bunăvoie! ... E cântecul Îngerilor, e prima colindă. Pacea din cântec nu înseamnă neapărat absența războiului, ci a-L cinsti pe Dumnezeu și „starea corectă a lucrurilor omenești”, încrederea, bunătatea și înțelegerea dintre oameni. Acolo unde oamenii îl urmează pe Dumnezeu, „începe o nouă umanitate, și începe, chiar dacă încă fragmentat, pacea pe pământ”.

Darurile ce le oferim sau ne sunt oferite de Crăciun își au izvorul în Noaptea cea Sfântă. Într-un imn al Bisericii Răsăritene se descrie cum fapăturile create de Dumnezeu și-au arătat recunoștința pentru Pruncul Isus, născut om pentru noi, Îngerii prin dragoste, cerul prin steaua luminoasă, pământul a oferit peștera, deșertul ieslea, iar noi, oamenii pe Fecioara Maria.

Și Papa se întreabă ce așteaptă,

azi, Dumnezeu de la noi, și răspunsul îl dă tot Sfântul Părinte: ne vrea pe noi, inima noastră, ajutorul dat săracilor, împărtășirea dragostei și a durerilor, cuvântul bun pentru cei în suferință, pentru cei din închisori și pentru toți cei părăsiți și pierduți.

Cartea Sfântului Părinte Benedict al XVI-lea, „*Binecuvântarea Crăciunului*”, ne pregătește pentru marea Sărbătoare a Nașterii Domnului, căci nu sărbătorim o naștere oarecare, adevăratul conținut al Crăciunului îl găsim în Evanghelie: „*Și cuvântul s-a făcut trup și s-a sălășluit între noi*”.

Noi avem capacitatea de a trăi și vedea în afară doar acele lucruri pentru care există un corespondent în noi înșine. De aceea Papa ne îndeamnă să ne rugăm Bunului Dumnezeu ca să ne trimită în inimi Lumina Spiritului Sfânt pentru a putea înțelege misterul Crăciunului și, ca „*purtători ai luminii care vine de la Betleem*”, știind că adevăratul și eternul sens al vieții ni s-a descoperit cu mai bine de două mii de ani în Noaptea Sfântă, în staulul de la Betleem, să trăim bucuria Crăciunului în fiecare clipă și ea să ne transforme linia vieții.

Considerând că „*Binecuvântarea Crăciunului*”, cartea Sfântului Părinte, ne poate fi călăuză în „*Advent*” și în întreaga noastră viață creștină, recomandăm lectura și meditația volumului.

Otilia BĂLAȘ

*DE SĂRBĂTOARILE CRĂCIUNULUI ȘI DE ANUL NOU DORIM
PSS VIRGIL BERCEA, PREOȚILOR, ORDINELOR CĂLUGĂREȘTI,
PROFESORILOR, COLABORATORILOR ȘI CITITORILOR*

**SĂRBĂTORI BINECUVÂNTATE
ȘI
LA MULȚI ANI!**

PAGES BILINGUES

Association des Amis de l'Église Gréco-Catholique de Roumanie, Blaj

“C’est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

Alors il les fait transporter a Dragoslave (les évêques gréco-catholique). C'est une villa du Patriarche. C'est est un endroit assez beau, mais en ce temps-la c'était en peu en ruine. On entoura de fils de fer barbèles...et à l'intérieur on mit un soldat pour que les évêques ne communiquent pas entre eux. Et la, a Dragoslave, il les a tenus quatre moins dans l'hiver 1948/1949. En février, quand le Patriarche a pense que le catholicisme eraïet sorti de leurs tête, âpres quatre moins de froid-parce qu'il n'y avait pas de feu-et dans la vermine - parcequ'ils n'avaient pas linge de rechange-il leur a propose de passer a l'Eglise orthodoxe. Il leur a donne un grand dîner avec du dindon grille. Des fruits, du vin, pour leur faire voir comment ils pourraient vivre s'ils passaient a l'Eglise orthodoxe, mais ils n'ont pas voulu, ils n'ont rien dit...

En finalement, c'est le Patriarche qui a pris la parole. Il a dit: „*Si vous ne passez pas a l'Eglise orthodoxe, alors je lèverai le bras qui vous protège...* (vous voyez comme il nous protégeait!).

Alors l'évêque de Lugoj, Ioan Bălan, a répondu: „*Votre Béatitudo*”, - c'est ainsi qu'on appelle le Patriarche - *si nous croyions que l'Eglise orthodoxe est la vraie Eglise du Christ, dans l'instant nous donnerions notre adhésion, car nous voulons être avec le Christ...Mais vous n'etes venu vers nous avec des arguments théologiques, ni même avec les vertus chrétiennes, mais vous nous arretez et vous nous avez isolés. Assurément ce ne sont pas les méthodes du Christ...*”.

„*Si, a nous, les évêques gréco-catholique, le gouvernement avait propose de nous donner toutes les églises orthodoxes sous la main a condition d'arreter ses évêques ou seulement un seul de ces évêques, alors nous aurions donne notre vie plutôt que d'accepter...*”

Alors le Patriarche, impressionné, se sorti. A la porte de la villa, un prêtre orthodoxe lui a demande: „*Qu'est-ce disent, les évêques gréco-catholique? (C'est a dire, sont ils prêts a passer a l'Eglise orthodoxe). Le Patriarche s'est tu, puis il adit: „Ce n'est pas une question de politique, c'est une question de Foi”*”. Ainsi ils ne sont passe a l'orthodoxie et furent renvoyés en prison. **(a suivre)**

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

Atunci Episcopii greco-catolici au fost duși la Dragoslave. La vila Patriarhului ortodox. Era o clădire destul de frumoasă, dar în timpul acela puțin ruinată. Era înconjurată de sârmă ghimpată... și în interior un soldat era pus de pază ca Episcopii să nu vorbească între ei. La Dragoslave au fost ținuți patru luni în iarna 1948/1949. În februarie, când Patriarhul s-a gândit că a ieșit catolicismul din capul lor, după patru luni de frig - pentru că nu s-a făcut foc - și cu paraziți - deoarece nu aveau lenjerie de schimb - le-a propus să treacă la Biserica Ortodoxă. Le-a oferit o cină bogată cu friptură de curcan, fructe, vin, pentru a-i face să vadă cum vor putea trăi dacă vor trece la Biserica Ortodoxă, dar ei nu au acceptat, nu au spus nimic...

În final Patriarhul a început să vorbească. El a spus: *„Dacă nu treceți la Biserica Ortodoxă, atunci îmi voi ridica brațul care vă protejează... (vedeți bine cum i-a protejat!)”*.

Atunci Episcopul de Lugoj, Ioan Bălan, i-a răspuns: *„Preafericite”, - este un apelativ la Patriarh - „dacă noi am crede ca Biserica Ortodoxă este adevărata Biserică a lui Cristos, într-o clipă ne-am da adeziunea, căci noi dorim să fim cu Cristos... Dar voi nu ați venit la noi cu argumente teologice, nici măcar cu virtuți creștine, voi ne-ați arestat și ne-ați izolat. Cu siguranță, acestea nu sunt metodele lui Cristos...”*

„Dacă nouă, Episcopilor greco-catolici, guvernul ne-ar fi propus să ne dea toate bisericile ortodoxe cu condiția ca să fie arestați Episcopii ortodocși, sau unul singur dintre ei, atunci noi mai de grabă ne-am fi dat viața decât să acceptăm...”

Atunci patriarhul, impresionat, a ieșit. La ușa vilei, un preot ortodox l-a întrebat: <Ce au zis Episcopii greco-catolici?> (adică, dacă sunt dispuși să treacă la Biserica Ortodoxă). Patriarhul a răspuns: <Nu este o chestiune politică, este o chestiune de conștiință>. Astfel, refuzând să treacă la ortodoxie, au fost trimiși la închisoare. (va urma)

Laudă celui Preaînalt...

- din Pastorală de Crăciun a anului 1937 a IPS Iuliu Hossu -

„Cristos se naște, măriți-L!
Taina sfântă și necuprinsă a Nașterii
după trup a Mântuitorului lumii ne
cheamă la cucernică închinare în fața
ieslei din Viflaim, unde a binevoit a
se așeza pentru noi și pentru a noastră
mântuire. Fiul lui Dumnezeu s-a făcut
om...<**Cristos este pacea noastră**>,
cum atât de frumos spune Sfântul
Pavel. El a venit să facă toate una,
să dărâme zidul despărțitor dintre
omeni și să-i înfrățească pe toți.
Temelia păcii este viața așezată în
poruncile lui Dumnezeu. Nu altele
decât cele cunoscute din pruncie.
Despre acestea a grăit Domnul când
a spus:< **Dacă vrei să intri în viață,
ține poruncile!**> Pentru că ele sunt
așezate lumină pentru pașii cărării
noastre, a fiilor lui Dumnezeu, a fiilor
Împărăției Lui. Ele spun păzește-te de
rău și fă binele. Iar aceasta-i dreptate
și pace. Aceasta-i dreptatea către
Dumnezeu și mărirea Lui, în dragoste
arătată fratelui noastre întru Cristos.
Bunăvoie și din bunăvoie pacea.

Spre aceasta ne cheamă ieslea
Viflaimului, dulce și dumnezeiește,
Pruncul care s-a născut nouă și Fiul
care s-a dat nouă... Nu voi încheia
acest cuvânt al dragostei sufletului
meu, pe care vi-l trimit tuturor,
la praznicul luminat al Nașterii
Domnului, fără a îndrepta glasul meu
către pruncii voștri care sunt și scumpi
pruncii mei întru Domnul, pentru a le

reaminti iubirea pe care Domnul Isus
le-a purtat-o și le-o poartă, luându-i în
brațele Sale și binecuvântându-i. Lor le
întinde, din ieslea Viflaimului, mânuța
Sa dumnezeiască, celor mai mici frați
ai Săi. Faceți, iubiți credincioși, ca
pruncii voștri să știe să prindă acea
mână pentru a o avea ocrotitoare pe
întreaga cărare a vieții lor.

Mai presus de toate, grijiți de
pruncii voștri să rămână buni, fără
sminteală, să crească în tinerețe curate,
să se înnoiască prin ei Împărăția lui
Dumnezeu și scump Neamul nostru.

Spuneți-le cuvântul dragostei
mele și binecuvântarea lui Isus”.

Ieronim dr. Silvestru Aug.Prunduș-OBSM,
Pr.Clemente Plăianu, „Cardinal Iuliu Hossu”,
Ed. „Unitas”, Cluj-Napoca, 1995, p.74.

Colinde, colinde

Colinde, colinde!/E vremea colindelor,
Căci gheața se-ntinde/Asemeni oglinzilor.
Și tremură brazii/Mișcând rămurelele,
Căci noaptea de azi-i/Când scânteie stelele.

Se bucură copiii/Copiii și fetele,
De dragul Mariei/Își piaptână pletele.
De dragul Mariei/Și-a Mântuitorului
Lucește pe ceruri/O stea călătorului.

Mihai Eminescu

Stille Nacht

„*Stille Nacht*” este una din cele mai frumoase colinde și cea mai răspândită, este cântată în peste 130 de limbi. Astăzi există 961 de prelucrări. Tara în care a fost creat acest minunat cânt de Crăciun este Austria. Melodia este compusă de Franz Xaver Gruber(1787-1863) pe text de Joseph Mohr(1792-1848).

Franz Xaver Gruber era învățător în Arnsdorf, dar cânta la orgă și dirija corul bisericii din Oberndorf, o localitate învecinată unde era preot-vicar Joseph Mohr. Cel mai apropiat oraș era Salzburg, orașul lui Wolfgang Amadeus Mozart(1756-1791), unul din cei mai talentați compozitori de muzică clasică. Preotul iubea literatura și crea poezii.

Cu puțin timp înainte de Crăciunul anului 1818, soarecii au ros burduful orgii din Biserica „Sf. Nicolae”, încât nu se mai putea cânta la ea, dar nici timp pentru reparat nu era. Preotul nu putea accepta gândul că Sf. Liturghia de la miezul nopții și Sf. Liturghii de la Crăciun să fie celebrate fără muzică. A scris repede câteva strofe care să poată fi cântate cu acompaniament de chitară și i-a cerut organistului să compună melodia, ceea ce organistul a și făcut. Astfel, Joseph Mohr „*a salvat nu numai slujba de la miezul nopții, dar a creat și un cântec de Crăciun care a cucerit treptat lumea și de generații se cântă în fiecare an*”. În Noaptea de Crăciun, în biserica din Oberndorf s-a cântat pentru prima dată „*Stille Nacht*” de către doi coriști acompaniați la chitară chiar de preot.

Azi, în epoca electronicii „*Stille Nacht*” este cântată de renumite formații, înregistrată pe casete, compact discuri care se vând cu succes.

Preotul Joseph Mohr provenea dintr-o familie foarte modestă. Era al treilea fiu nelegitim al unei brodeze. A putut studia Teologia numai ajutat de binefăcători. Pentru că avea o voce foarte frumoasă, a fost primit în corul Domului din Salzburg.

Joseph Mohr a murit la 4 decembrie 1848 sărac, așa cum a și trăit. Dar niciodată în timpul vieții nu a uitat pe binefăcătorii datorită cărora a devenit preot. În semn de recunoștință a deschis un fond de ajutoare pentru copiii ai căror părinți nu puteau plăti taxele școlare, fond în care intrau colecte, donații, dar și contribuții personale.

Noapte de vis (Stille Nacht)

Noapte de vis, timp preasfânt,
Toate dorm pe pământ,
Doar două inimi veghează,
Pruncul dulce visează
Într-un leagăn de cânt.

Noapte de vis, timp preasfânt,
Dumnezeu râde blând,
Pieptu-i varsă iubire,
Lumii dă mântuire,
Pace-n ea aducând.

Noapte de vis, timp preasfânt,
Păstorași vin cântând,
Îngerii cântă „Aleluia”
Și ne vestesc nouă bucuria,
Domnul e pe pământ.

Michelangelo, Judecata de Apoi și problema mântuirii

Afectat profund de jefuirea Romei de către trupele imperiale ale lui Carol V, Împăratul Sfântului Imperiu Romano - German, Papa Clement VII îl cheamă pe Michelangelo la Roma și îi încredințează pictarea unei Judecății de Apoi pe peretele de la altar, iar pe peretele opus, Căderea Îngerilor rebeli. Însă la scurt timp după aceea Clement VII moare. Noul Papă, Paul III, nu renunță la proiectul înaintașului său așa că Michelangelo începe crearea frescei Judecata de Apoi în 1535 și o termină în 1541. Din motive necunoscute fresca de pe peretele de la intrare nu a fost realizată niciodată.

Contextul în care are loc crearea Judecății de Apoi

Există o mare diferență între stilul în care Michelangelo a pictat plafonul Capelei Sixtine și stilul în care a fost realizată comanda Papei Paul III. Echilibrul degajat de plafonul Capelei Sixtine pictat între 1508 și 1512 este pierdut, atât pentru artist, cât și pentru Biserică și istoria Europei. Consider că trei evenimente importante care s-au petrecut între cele două picturi au putut provoca criza spirituală a pictorului:

- * publicarea celor 95 de teze ale lui Luther (31 octombrie 1517),

- * jaful asupra Romei produs de mercenarii Împăratului Carol V (6 mai 1527 - februarie 1528),

- * contactul artistului cu un grup de oameni care doreau reforma internă a Bisericii Catolice.

1. Papii Bisericii medievale au folosit practica acordării de indulgențe

pentru realizarea unor lucrări de interes public (un pod de exemplu), dar indulgența era obținută în urma unei spovedanii normale, iar dezlegarea după părerea de rău mărturisită. Lucrarea era astfel un auxiliar al unei spovedanii normale pentru persoanele care aveau o stare materială bună.

Din păcate, lucrurile au degenerat în secolul XV, atunci când nevoile Bisericii pentru a lupta contra turcilor sau pentru a construi biserici și mănăstiri au crescut. În consecință au apărut abuzuri atât din partea celor ce colectau banii pentru indulgențe (de regulă dominicanii făceau aceasta), cât și din partea stăpânilor feudali care condiționau vânzarea indulgențelor pe teritoriul lor de o cotă parte a încasărilor. Astfel, în practică, promulgarea de indulgențe a căpătat un aspect economic, iar oamenii au perceput-o ca o nouă taxă opresivă.

În 1515 papa Leon X, având nevoie de bani pentru a se război cu turcii și pentru a continua construcția bisericii Sf. Petru, autorizează o nouă vânzare de indulgențe. Luther a folosit prilejul noilor indulgențe pentru a denunța public acest derapaj comercial al Bisericii în 95 teze afișate pe ușa capelei din castelul Wittenberg la 31 octombrie 1517. El se angajează să aperse propunerile sale de ordin teologic în fața oricui o dorește, crezând că o dezbatere publică a problemei ar fi salutară. Dominicanii care comercializau indulgențele și Curia papală au gestionat catastrofal acest început de conflict, ignorând partea de adevăr conținută în

(continuare în pag. 15)

revolta germană contra Romei și fiind incapabili să evalueze impactul acțiunii lui Luther. Momentul a fost folosit de către partea germană pentru a instrumenta în final negarea totală a autorității ecleziastice, negarea Sacramentelor (cu excepția Botezului și a Euharistiei), plasarea Bibliei ca singur izvor al Credinței, precum și libera ei interpretare.

Doctrina lui Luther, *sola fide* (numai prin credință), susținea că omul este atât de păcătos, încât nimic din ceea ce face el însuși nu-l poate justifica în ochii lui Dumnezeu care pretinde perfecțiunea, astfel încât mântuirea nu poate fi decât rezultatul iertării lui Dumnezeu, acordată fără plată și fără a fi meritată [1]. Se pot face multe comentarii despre implicațiile doctrinei luterane a mântuirii asupra vieții credincioșilor care doresc să participe la mântuirea lor prin faptele bune, sau asupra disciplinei și instituțiilor ecleziastice.

2. Papa Iuliu II a fost mai curând soldat decât Papă, a apărut cu prioritate integritatea Statelor Papale, neglijând starea de disciplină a episcopilor și clerului. La moartea lui Statele Pontificale erau puternice și puteau conta în balanța de puteri dintre Franța și Sfântul Imperiu Romano – German, cel puțin în peninsula italică. Papa Clement VII, rudenie cu predecesorul său Leon X, joacă cartea alianței cu Francisc I al Franței și pierde. Războiul din Italia evoluează în favoarea lui Carol V, iar armatele sale ocupă Roma la 6 mai 1527. Împăratul Carol V s-a socotit îndreptățit să permită jefuirea Romei timp de o lună (în locul soldei datorate mercenarilor spanioli și germani) pentru a da o lecție Papei care s-a aliat în război cu dușmanul său. Ocuparea Romei de către

mercenari a durat un an întreg (mai 1527 – februarie 1528) spre deliciul mercenarilor preponderent luterani. Jaful a avut consecințe grave asupra orașului și asupra locuitorilor: douăzeci de mii de victime, distrugeri incalculabile ale patrimoniului artistic, paralizarea activității orașului. Datorită violențelor sau refugierii din fața armatei ocupante, la sfârșitul anului 1527 Roma nu are mai mult de o cincime din populația anterioară. Devastării i s-a mai adăugat și o epidemie de pestă din cauza cadavrelor neîngropate. La plecarea mercenarilor (aproape jumătate dintre ei au murit din cauza pestei), Cetatea Eternă rămâne extenuată și cu moralul zdrobit.

3. După Schisma Occidentală Biserica și-a pierdut treptat autoritatea ca instituție spirituală, în raport direct cu insistența de a juca un rol politic în viața statelor catolice și Imperiul Romano–German. Rolul Bisericii de a păstori credincioșii și de a forma un cler cu nivel minim de pregătire teologică a fost neglijat în favoarea luptelor pentru puterea politică și a preocupărilor „terestre”. Viața publică a clerului și a ierarhiei bisericești și-a pierdut treptat normele elementare de conduită morală, devenind un subiect predilect al criticii dușmanilor Bisericii. *Majoritatea populației, lipsită de o credință puternică, a confundat credibilitatea clerului și a ierarhiei bisericești cu credibilitatea dogmei, cu validitatea Învățăturii lui Cristos.* Tabla de valori a societății și-a pierdut consistența, iar nivelul spiritual al populației a atins abisuri rar întâlnite. Dacă nu ar fi existat însă credincioși cu discernământ, sfinți cu o viață exemplară,

(continuare în pag. 16)

(urmare din pag. 15)

dacă nu ar fi existat voința lui Dumnezeu, Biserica ar fi dispărut atunci, sau chiar mai devreme. Dar au existat forțe active, tăcute, care au conștientizat că o reformă internă a Bisericii Catolice este necesară. Aceste forțe erau prezente chiar în rândul ierarhiei bisericești, dar influența lor nu era suficient de mare pentru a determina o schimbare de direcție. În perioada istorică a maturității lui Michelangelo activitatea unor grupuri de oameni convinși de necesitatea revigorării vieții spirituale a Bisericii s-a intensificat deoarece se pierduse măsura abuzurilor. Nu se poate afirma cu certitudine (existențe paralele fiind imposibile) că reforma internă a Bisericii Catolice ar fi avut loc și fără evenimentul reformei luterane [1], dar este sigur că înaintea Tezelor lui Luther această mișcare de reformă internă a avut o existență și o importanță demonstrabilă documentar.

Cele mai cunoscute grupări de acest fel au luat ființă în orașele italiene mari, sub numele de *Oratoriile dragostei divine*. Cel mai vestit oratoriu a funcționat la Roma, între 1517 și 1527. Printre cei aproximativ 50 membri ai săi – toți de obârșie nobilă – se numărau aproape toți sprijinatorii de marcă ai reformei din Roma. Michelangelo intră în contact cu membrii Oratoriului prin intermediul marchizei Vittoria Colonna, femeie nobilă cu preocupări și scrieri poetice. Una dintre temele discutate frecvent de către Michelangelo și marchiza Colonna este tema mântuirii (disculparea prin simplă credință) formulată prima dată de Girolamo Savonarola în lucrarea sa „Trattato dell’Umiltà” și mai târziu de Martin Luther. Charles de Tolnay care a scris una dintre cele mai documentate

lucrări despre Michelangelo afirmă că sub influența Vittoriei Colonna artistul și-a modificat proiectul inițial al Judecății de Apoi [2].

Descrierea frescei Judecata de Apoi

Ansamblul picturii lasă să se deducă existența a patru registre, deși ele nu au o separare clară:

- * în lunetele superioare sunt prezentate obiectele care au contribuit la supliciul Mântuitorului,

- * partea superioară a peretelui este ocupată de Cristos Judecătorul, Maria și aleși,

- * registrul median cuprinde urcarea aleșilor spre Cristos și coborârea celor osândiți spre Infern,

- * în partea inferioară este reprezentată învierea morților și zona dedicată Infernului.

1. Fără îndoială, viziunea lui Michelangelo asupra Judecății de Apoi și realizarea ei poartă amprenta sa indelebilă. Dar artistul a respectat în linii mari tradiția creștină sedimentată de la începuturile creștinismului roman și reflectată cu forță în motivele majore ale scenelor de pe timpanele bisericilor romanice și gotice: locul central al lui Cristos Judecătorul, rolul Fecioarei Maria, sau reprezentarea instrumentelor supliciului la care a fost supus Mântuitorul nostru. Astfel, în luneta din stânga se află Crucea, cuiele și coroana de spini, iar la dreapta coloana biciuirii, scara și bățul care purta buretele cu oțet. În cele două părți autonome artistul vrea în mod clar să zugrăvească impresia de groază și frică provocată de instrumentele martirajului lui Cristos. Corpurile nude se

(continuare în pag. 17)

(urmare din pag. 16)

grupează împreună, zdrobite de crucea și coloana în cădere. O siluetă văzută din spate se află în locul lui Cristos pe cruce!

2. Compoziția registrului superior al peretelui vertical este centrată pe persoana dominantă a lui Isus Cristos reprezentat înaintea pronunțării Judecății. Isus are trăsăturile unui om tânăr cu o statură athletică – ce după unii comentatori seamănă cu torsul din Belvedere (muzeul Pio Clementino, Vatican) – un Crist diferit de reprezentările obișnuite, un Crist mai uman, însă în același timp mult mai înspăimântător. Gestul său imperativ, cu mâna ridicată, este în același timp calm, dorind să atragă atenția și să liniștească agitația înconjurătoare. El creează o mișcare de rotație amplă și lentă, un vârtej care antrenează toate personajele prezente. Cu brațul Său drept ridicat deasupra capului, cu palma deschisă, El respinge pe cei osândiți, care, situați în stânga Sa, încearcă să urce, trimițându-i spre Infern unde-i așteaptă Caron, luntrașul care trece sufletele morților peste apa Styxului, și Minos, judecătorul înspăimântător. Cu mâna Sa stângă El pare că îi aspiră pe cei aleși spre dreapta Sa, ca într-un curent ascendent irezistibil.

Fecioara Maria se află la dreapta lui Cristos Judecătorul, dar aici Ea nu mai poate juca rolul de mediator între păcătoși și Fiul ei, nu intervine, ci așteaptă resemnată rezultatul Judecății. Singurătatea și soarta celor condamnați este astfel, fără ajutorul și compasiunea Mamei noastre cerești, de

un dramatism sfâșietor. Sfinții și aleșii din jurul Mamei și Fiului așteaptă și ei cuprinși de neliniște verdictul. Nudurile (în fresca inițială aproape toate corpurile erau lipsite de veșminte) muritorilor, sfinților și Ingerilor sunt lipsite de atribute personalizante, cum ar fi aripile Ingerilor sau aura aleșilor. Pentru a facilita totuși identificarea unor martiri sau sfinți, aceștia poartă însemne legate de viața sau martiriul lor. Mai jos de piciorul Fecioarei se află Sfântul Laurențiu, arhidiaconul Romei purtând grătarul pe care a fost ars, apoi în dreapta Apostolul Bartolomeu (jupuit de viu la curtea regelui Polimius) cu propria piele în mână, pe care se poate distinge autoportretul lui Michelangelo. Urmează Sfântul Petru cu cele două chei, Sfânta Ecaterina din Alexandria cu roata cu dinți pe care urma să fie trasă, iar Sfântul Sebastian, îngenunchiat, ține în mână săgețile cu care a fost omorât.

Pe alocuri, Michelangelo a reprezentat personaje contemporane: Sfântul Petru are trăsăturile Papei Paul al III-lea, Minos pe acelea ale maestrului de ceremonii Biagio de Cesna, pe care artistul s-a răzbunat astfel pentru criticile aduse operei sale: „nu este o operă pentru capela unui papă ci pentru o baie publică”. Biagio i-a cerut Papei ca figura sa să fie ștearsă din frescă, cerere la care Paul III răspunde cu umor, afirmând că el „are autoritate în Cer și pe Pământ, dar nu în Infern”. În persoana Sfântului Bartolomeu putea fi recunoscut de contemporani scriitorul Pietro Aretino.

(continuare în pag. 18)

3. Mai jos, în centru, Ingerii Apocalipsei scoală morții cu sunetele trompetelor lungi. În stânga Ingerilor, cei înviați își recuperează corpurile ca în viziunea lui Ezechiel (Învierea Cărnii) și se înalță spre Cer. Ei sunt ajutați de Ingeri, sau reîntâlnesc sfinți, fecioare, martiri, sibile și eroi din Vechiul Testament. În dreapta, Ingerii și demonii se grăbesc să-i arunce în Infern pe cei condamnați. În același grup central al Ingerilor se află și purtătorii instrumentelor Judecății. Michelangelo a înlocuit balanța cu care erau cântărite sufletele cu o carte a aleșilor pe care o ține Arhanghelul Mihail.

4. În registrul inferior, Caron, luntrașul de pe Styx, asistat de demoni îi obligă pe condamnați cu lovituri de vâslă să coboare din barcă, pentru a fi conduși în fața judecătorului Infernului, Minos, care are corpul prins în încolăcirile unui șarpe. Pot fi făcute diverse speculații în legătură cu prezența unor elemente ale mitologiei păgâne în zona rezervată Infernului. Sau putem găsi sursa acestor aparente „inadvertențe” în Divina Comedie a lui Dante.

Influența ideilor promovate de „spirituali” și de Vittoria Colonna pare vădită mai cu seamă în detaliile Judecății de Apoi [2]. Grupul de sfinți din jurul lui Cristos, care încearcă să oprească împlinirea Judecății, nu are nici un fel de putere în fața *acestui judecător: mijlocirea este zadarnică!* Mai mult, doar în ultima versiune a Judecății Fecioara nu este prezentată în calitatea ei de mediatoare în favoarea umanității. În versiunea finală Fecioara este înfiorată de

teamă așteptând rezultatul Judecății... În stânga frescei se văd, pentru prima dată într-o Judecată de Apoi, câteva personaje înălțându-se către Cer, fără ajutorul aripilor sau al altui sprijin material, cu o expresie plină de extaz. Altele se înalță cu ajutorul mătâniilor (adică cu ajutorul rugăciunii), iar a treia categorie prin intermediul milosteniei. Este o înălțare grea și lentă, fără asistența niciunei entități supranaturale, ci numai prin ajutorul credinței și prin atracția magică a lui Cristos – Soarele. Partea aceasta a frescei pare să fie o veritabilă ilustrare a disculpării numai prin credință [2].

În grupul damnaților revoltați, în partea dreaptă, se vede lupta sufletelor care, în loc să creadă în puterea lui Dumnezeu, sunt mândre de propriile lor forțe, ceea ce explică de ce sunt părăsite de forțele cosmice. Aici Michelangelo vrea să spună că fără credință și fără ajutorul lui Dumnezeu, chiar și cel mai puternic dintre oameni este neputincios. Nu este decât un alt aspect al disculpării prin credință. Astfel, din punct de vedere al istoriei religioase, ultima versiune a Judecății de Apoi poate fi considerată ca una dintre expresiile remarcabile ale doctrinei fundamentale ale Reformei italiene.

Conciliul de la Trento a contracarat interpretarea eretică a inutilității eforturilor omului pentru mântuirea proprie, admitând existența păcatului originar și indicând modul prin care acesta putea fi biruit în întregime. Astfel, eforturile proprii ale fiecărui creștin făcute pentru mântuire capătă sens și

(continuare în pag. 19)

finalitate, ele contribuie la salvarea păcătosului. Pot fi consultate canoanele 12, 26 și 32 ale Conciliului de la Trento pentru mai multe detalii [1]

Reacțiile provocate de „dezvelirea” Judecății de Apoi

La 41 octombrie 1541, Papa dezvelește cu mult fast pictura. Papa a apreciat opera lui Michelangelo și a apărât-o tot timpul vieții lui. Autoritățile bisericești și opinia publică rămân însă stupefiate la vederea atâtor corpuri goale, fără nicio acoperire, în cea mai importantă Biserică a creștinătății. Artistul este învinuit de imoralitate, obscenitate și blasfemie. Cardinalul Carafa organizează o campanie („*Campania frunzelor de viță*”) pentru acoperirea organelor genitale. În 1545, la patru ani după dezvelirea Judecății de Apoi, Papa Paul al III-lea convoacă Conciliul de la Trento, prin intermediul căruia Biserica de la Roma a încercat să reacționeze împotriva progresului Reformei protestante. În urma votului Conciliului, rigoarea cuprinde țările rămase catolice, unde se trece rapid la aplicarea unor măsuri aflate sub stricta supraveghere a dogmei. Printre măsurile luate de Conciliu a fost și cenzurarea nudurilor din Judecata de Apoi, considerate obscene. Decizia luată în ianuarie 1564 a venit cu o lună înainte de moartea lui Michelangelo. Au mai existat și alte cenzurări ale Judecății, Papa Paul al IV-lea voind să suprima întreaga frescă.

În loc de încheiere

Vizitatorul – turist al capelei Sixtine- are șanse reduse să privească și

să mediteze asupra mesajului transmis de Michelangelo în intervalul dintre întrarea în Capelă și momentul în care este împins afară de valurile succesive de turiști. Vizita se va solda însă în majoritatea cazurilor cu dorința de a citi mai multe despre frescele tavanului Sixtinei sau fresca Judecății de Apoi. Studiul unei fotografii realizată cu o rezoluție potrivită (sau al unei reproduceri de calitate) va trezi treptat încântarea identificării mesajului încriptat de genialul florentin în învălmășeala aparent dezordonată a nudurilor frescei.

Sinceritatea cu care artistul își expune frământările referitoare la mântuirea sufletului său și al oamenilor în general, ar trebui să ne îndemne și pe noi să ne întrebăm ce șanse reale avem ca să ne mântuim. Speranța noastră poate fi alimentată de parabola lucrătorilor tocmiți la vie. Nu este târziu atâta timp cât vrem cu adevărat să lucrăm în via Domnului!

Ioan SORAN

La elaborarea materialului am folosit următoarele surse pe suport fizic:

Keith Randell, *Reforma Catolică și Contrareforma*, seria Acces la istorie, Ed. All 2001,

Charles de Tolnay, *Michelangelo*, Ed Meridiane, Buc, 1973,

Irving Stone, *Agonie și extaz*, Ed. ptr. Lit. Univ., București 1966

Romain Rolland: *Vie de Michel – Ange*, 2-me ed., Hachette, Paris, 1908

Au fost utilizate și informații accesibile pe Internet:

<http://www.encyclopedia.bseditons.fr/index.php>

<http://fr.wikipedia.org/wiki/Michel-Ange>

Copiii scriu lui Isus

Isuse, abia aștept ca Tu să vii pe pământ. Dar mă întreb dacă Tu vrei să vii ca să ne aduci Sărbătorile. Și îmi pare rău ce ai pățit cu oamenii răi.

Eu îți mulțumesc. (Alex Chișe, am 8 ani)

Pentru mine Crăciunul e distractiv lângă Isus. Pentru El îmi dau toată dragostea din lume și mă rog ca El să mă ajute.

Isuse, îmi pare rău prin ce-ai trecut. Și în locul oamenilor aceia, te-aș fi primit în casă. Isuse, promit să mă cumințesc și n-o să-ți mai fac rău la inimă. Cu drag, (Alex Barac, am 9 ani)

Isuse, Mântuitorul nostru, aș vrea să vii pe pământ pentru că am fost darnic, cinstit și cuminte. Așa că te rog frumos să vii pentru că vreau să mă vezi pe geam cum pictez icoane. (Sebi Ciorba, am 8 ani)

Dragă Domnule Isus, eu abia aștept să Te naști pentru că ai să ne mântuiești pe toți din lume și ne vei ierta păcatele.

Crăciunul pentru mine este o mare bucurie, mai ales că vine Moșul. Îți promit că voi ține post și eu ca părinții mei.

Îți mulțumesc din toată inima că ești lângă noi și că ne ajuți și că îl lași să rămână cu noi pe tata. (Sorina, 9 ani și jumătate)

Dragă Isus, pe mine mă cheamă Beatrice Ana-Maria și am 9 ani. Te rog să te rogi pentru sora mea Luiza care are 5 ani și e bolnavă. Și te rog din suflet să te rogi pentru familia mea și toți ceilalți din jur. Cu drag, Beatrice

Primate de la D-na profesoară Mirela Filimon

Colectivul redacțional:

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Redactori: Pr. Ioan ERDELI

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)